

МӘРТӨК АУДАНДЫҚ БІЛІМ БӨЛІМІ
«НҰР-АЙ БӨБЕК» ЖШС БАЛАБАҚШАСЫ

«БЕКІТЕМІН»
Мәртөк аудандық білім бөлімінің
бұйрығы
«28» маін 2020 ж
№ 245 т 1

БАҒДАРЛАМА
«Мейірімділік пен әділдік мекені»

2020 оқу жылы

«Нұр-Ай бебек» балабақшасының педагогикалық кеңесі
отырысында «Мейірімділік пен әділдік мекені» авторлық бағдарламасы
талқыланып пайдалануға ұсынылды.

Хаттама № 1

28 тамыз 2020ж

«Нұр-Ай бебек» балабақшасының
менгерушісі:

Нуртазина Ж.А

Аудандық сараптау комиссиясының отырысында «Мейірімділік пен әділдік мекені» авторлық бағдарламасы мақұлданды.

Сараптама кеңесі төрайымы

(қолы)

«2» жүлкун 2020ж

Жадымашевова С.Х

(аты-жөні)

«Мейірімділік пен әділдік мекені» бағдарламасына

Пікір

Тәуелсіз еліміздің келешек ұрпакты тәрбиелеу мәселесі бүгінгі күннің өзекті тақырыбы. Бұл мәселенің шешімін табуда үздіксіз білім беру жүйесі айтарлықтай дәрежеде қаралып, оны жетілдіру жолдары іздестірілуде. Сондыктан үздіксіз білім берудің алғашкы сатысы-мектепке дейінгі үйымдарда баланың білімге деген құштарлығын арттырудың, ұлттарымыздың тән қасиеттерін бойына сінірген бала тәрбиелеуден бастаған абзal. Сол себепті, келер үрпак алдындағы жауапкершілік әрдайым қатал сын саналған. Баланы өсіру, оны азамат етіп тәрбиелеу – елдің мәселесі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құрес бүгінгі күннің күрделі мәселесі. Оған қарсы құрестің өзектілігі оның кешенді және бірізділігінде. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құрес мемлекет тарауынан қоғамның барлық саласында қүштейтілген және бақылауда.

Беріліп отырған бағдарлама мектепке дейінгі үйымда сыбайлас жемқорлыққа қарсы құресті ерте жастан балалар бойына адалдыққа, шыншылдыққа, патриоттыққа тәрбиелеу арқылы ертенгі еліміздің болашағын тәрбиелеуде маңызды екенін ескереді. Мектеп жасына дейінгі балалардың бойына рухани-адамгершілік құндылықтар қалыптастырып тәрбиелеу бүгінгі күннің маңызды міндеттерінің бірі.

Ертеңгі ел болашағы, бүгінгі жас үрпакты жан-жакты, білімді, тәрбиелі болып өсүіне бар мүмкіндігімізді пайдалана отырып, барынша шығармашылықпен, тың ізденістермен тыныссыз енбек ету бәрімізге ортақ.

Өсіп келе жатқан ұл-қыздарымызды мемлекеттік қызметтің мағынасын, оның басты құндылықтарын – адалдықты, тұрактылықты, Отанға адал қызмет етуді түсіндіру. Сонымен қатар құқық туралы түсініктерін қалыптастыру, әдептілік, адалдыққа баулу. Мекен етіп келе жатқан елінде береке-бірлік, достық қарым-қатынас, еңбек сүйгіштік, тыныштық пен татуулықта өмір сүруге баулу.

Мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс дидактикалық ойындар, сюжетті суреттер, мақал-мәтелдер, қазіргі заманауи технологияларды қолдану арқылы жүргізіледі.

Пікір беруші:

Мәртөк ауданы білім белімінің
МДҰ әдіскері М.А.Шауменова

«Мейірімділік пен әділдік мекені» бағдарламасына

Түсінік хат

Шығармашылық топтың адаптивтік бағдарламасы /5-бжас/ Ересек тобына арналып құрастырылған.

Бағдарлама мақсаты: Мектепке дейінгі жастағы балаларды адалдыққа, әділдікке тәрбиелеу. Қасиетті казак топырағында осіп-өніп келе жатқан ұл-қыздарымызды мемлекеттік қызметтің мағынасын, оның басты құндылықтарын – адалдықты, тұрактылықты, Отанға қызмет етуді түсіндіру.

Сонымен катар құқық туралы түсініктерін қалыптастыру, әдептілікке, баулу.Мекен етіп келе жатқан елінде береке-бірлік, достық қарым-қатынас, еңбек сүйгіштік, тыныштық пен татулықта өмір сүрге үйрету.

Рухани-адамгершілік бағыт бойынша жалпыадамзаттық құндылықтарға тәрбиелеу.

Қоғамдағы құқықтық нигилизмнің түбегейлі жойылуына кол жеткізу сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті білім беру жүйесі арқылы қалыптастыруды талап етеді, оның ішінде өскелен жас үрпакпен жұмыс қағидатты маңызды рөл аткарады. Осы аталғандар негізінде мектепке дейінгі жастан оку процесіне енгізу ұсынылды.Мектепалды даярлау топтарына арналып құрастырылған. Мектепке дейінгі ұйымда тәрбиеленушінің жас ерекшелігіне сай алынған.

Міндеттері:

- өзінің және басқаның еңбегінің зейнетін қадірлеу;
- адаптацияның басты құралы ретінде карастыру;
- бар иғлікті қоғам үшін қолдануға ұмтылу;
- әртүрлі кәсіпкердің маңыздылығын, олардың адам өміріне әсерін түсіну;
- құқық бұзушыларға қарсы келуге дайын болу;

Күтілетін нәтижелер:

- басты мақсатты көздей отырып баланы дұрыс жолға тәрбиелеу;
- бағдарламаны игеріп, баланың танымын нығайтуға жұмыстар жүргізу;
- балаларды мемлекеттік қызмет етуде адалдық, еліне, жеріне құрметпен карауды қалыптастыру;
- адалдыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу;

Бағдарламаны қолдану мерзімі: 1 жыл. Сағат саны – 36, аптасына 1 сағат, ұзақтығы – 25-30 минут.

Такырыптық жұмыс жоспары

№	Такырыбы	Мазмұны	Сағат саны
1.	«Ұқыпты бала боламыз»	<p>Білімділік: Балаларға «ұқыптылық» сөзінің мағынасын таныстыру. Айналасындағы мүлікке, заттарға ұқыптылықпен қарауға үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Балаларды ұқыпты болуға, жағымды қарым-қатынас дағдысын дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Ересек адамдар енбегіне сүйіспеншілікпен қарауға, құрметтеуге және көмек көрсетуге тәрбиелеу.</p>	02.09.19.
2.	Еңбек тұбі-береке	<p>Білімділік: Қоғамдағы еңбек, мамандық түрлеріне сүйіспеншілікпен қарау.</p> <p>Дамытушылық: Еңбекті бағалау, адаптацияның зейнетін қадірлеуге үйрету.</p> <p>Тәрбиелік: Адалдық, әділдік, мейірімділікке тәрбиелеу.</p>	09.09.19
3.	Жаксы деген немене жаман деген немене?	<p>Білімділік: Жағдаяттарын мысалға келтіріп, жаман әдеттерден ойларын аулак ұстауға үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Қоршаған ортасына мейірімділікпен қарауға, өз ойларын айттып жеткізе білу.</p> <p>Тәрбиелік: Мінез-құлықтың негізі – жақсылық жасай білуге, мейірімділікке балаларды тәрбиелеу.</p>	16.09.19
4.	Сен не істер едін?	<p>Білімділік: Жақсы мен жаман әдет туралы түсініктерін қалыптастыру. Суреттер арқылы әңгімелеп, өз көзқарастарын жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Балалардың қоршаған ортасына деген қарым-қатынасын анықтау, ситуациялық жағдаяттарды шеше білу қабілеттерін дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Балалардың білім деңгейін анықтау, өзін-өзі ұстау мәдениетін қалыптастыру. Үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсете білуге тәрбиелеу.</p>	23.09.19
5.	Нан дастарханға калай келеді?	<p>Білімділік: Еңбек етуге тілек білдіре білуге еңбекті бағалай білуге, құрмет көрсетуге үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Өмірдегі еңбектің маңыздылығы туралы білімдерін дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Ересектер енбегін бағалау, құрметтеу. Еңбек өмірдің қажеттілігі екенін түсіндіру. Адал еңбек етуге тәрбиелеу.</p>	30.09.19
6.	Риясyz көмек	<p>Білімділік: Мейірімділік, қайырым дылық көрсету адамгершілік қасиет екенін мысалдармен түсіндіру.</p> <p>Дамытушылық: Балаларды қайырымдылық жасауға үйрету.</p> <p>Тәрбиелік: Баланы мейірімділікке тәрбиелеу. Рухани-адамгершілік бағыт бойынша жалпыадамзаттық құндылық тарға тәрбиелеу.</p>	07.10.19
7.	Жаным толған жақсылық	<p>Білімділік: Жақсылық жасай білуге үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Сөздік қорларын жана сөздермен толықтыру.</p>	14.10.19

		Тәрбиелік: Қайырымдылыққа, ізгілікке тәрбиелеу. Балаларды жақсылық жасауға, мейірімділкке, өз жеке басын ойлап қана қоймай, айналасына қамқор болуға тәрбиелеу.	
8.	Дос болайық бәріміз	Білімділік: Балаларға адалдық пен әділдік туралы түсінік беру, олардың құндылық ретіндегі мәнін ұғындыру. Дамытушылық: Өзара сыйластық карым-катынастарын дамыту. Тәрбиелік: Бір-бірімен тату, дос болуға тәрбиелеу. «Достық» құндылығы туралы түсініктерін одан әрі жетілдіру.	21.10.19
9.	Құқықтану әлеміне саяхат	Білімділік: Балаларға құқық туралы түсінік беру. Өз пікірлерін білдіруге, тұжырым жасауға үйрету. Дамытушылық: Құқықтық дүниетанымдары мен адамгершіліктерін дамыту. Тәрбиелік: Достыққа, мейірімділікке ойын арқылы тәрбиелеу. Өзін және басқа адамдарды сыйлауға тәрбиелеу.	28.10.19.
10.	Жақсыдан үйрен, жаманнан жири	Білімділік: Сыпайы сөйлеуге, әдептілікке баулу. Сөздік корларын жана сөздермен толықтыру. Дамытушылық: Сыпайы сөйлеу де өнер, әдептілік, әдемілік не екенін түсіндіру. Тәрбиелік: Сыпайы сөздер адам жанына жылулық, ізгілік, татулық әкелетінін түсіндіру.	04.11.19.
11.	Қайырымдылық жасау үлкен қуаныш	Білімділік: Сюжетті суреттер арқылы әңгімеледі. Жағымсыз әдептерден аулак болуға үйрету. Дамытушылық: Адамгершілік қасиеттерін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды шыншылдық, адалдыққа тәрбиелеу. Рухани-адамгершілік құндылықтарға тәрбиелеу.	11.11.19.
12.	«Мейірімділік»	Білімділік: Балалардың «Мейірімділік» ұғымы туралы түсініктерін көңейту, мейірімді істер аткаруға ынталандыру. Дамытушылық: Өзара сыйластық, достық, сүйіспеншілік туралы әңгімелей отырып, нақыл сөздер, өлеңдер, тақпактар арқылы тілдерін дамыту. Балалар бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту. Тәрбиелік: Қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарап, оларға қамқорлық жасай отырып үлкенге көмек беріп, кішіге деген қамқорлыққа кішіпейілділікке тәрбиелеу.	18.11.19.
13.	«Мейірімділік –асыл қасиет»	Білімділік: Балаларды мейірімді болуға, қайырымдылық корсетуге дағдыландыру. Дамытушылық: Балаларды мейірімділік, қайырымдылық туралы түсініктерін көңейту. Тәрбиелік: Қамқорлық жасауға жетелеу, мейірімділікке тәрбиелеу	25.11.19.
14.	«Ар-намыс керек адамға»	Білімділік: Балаларға ұят, намыс, ар туралы түсініктерінің мәнін түсіндіру. Дамытушылық: Ар-намыс, адалдық дағдыларын дамыту. Тәрбиелік: Рухани-адамгершілік қасиеттерінің	02.12.19.

		қалыптасуына ықпал ету.	
15.	Әділеттілік туралы әңгіме	<p>Білімділік: Балаларға мейірімділік, әдептілік пен әділетсіздік туралы түсінік беру. Отанға деген сүйіспеншіліктерін арттыру.</p> <p>Дамытушылық: Жағымды және жағымсыз іс-әрекеттердің айырмашылығын ажыратуды дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Әділеттілік сезімге тәрбиелеу.</p>	09.12.19.
16.	Сіздердің мейірімді істерін	<p>Білімділік: Балаларды тату қарым-қатынас жасауга баулу.</p> <p>Дамытушылық: Балалардың үлкендерге сыйластық сезімін қалыптастыру.</p> <p>Тәрбиелік: Адамгершілік қасиеттерді үлгілі істермен көрсету.</p>	23.12.19.
17.	Шындық пен өз сезінде тұру туралы әңгіме	<p>Білімділік: Балаларды бір-біріне адап болуға, туысқандарына және айналасына шындық көзкарыспен қарауға үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Балаларға жағымды әрекеттер арқылы түсінік бере отырып, тілдерін, сөздік қорларын дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Өз сезінде, берген уәдесіне тұруды үйретуді жалғастыру. Шыншылдыққа тәрбиелеу.</p>	30.12.19.
18.	Қайырымдылық	<p>Білімділік: Қайырымдылық пен жауыздық (жамандық) сөздерінің мағынасын шығарма арқылы түсіндіру.</p> <p>Дамытушылық: Әңгіме желісіндегі қайырымдылық пен жауыздықты ажырата білуге үйрету. Ойларын жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Тәрбиелік: Өтірік айтпауға шыншыл, адап болуға тәрбиелеу.</p>	06.01.2020.
19.	Адалдық	<p>Білімділік: Балаларға адамгершілік қасиет - адалдықты білуге үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Балаларда жағымды қарым - катынас дағдысын дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Айнала коршаған ортасына адалдықпен қарауға тәрбиелеу.</p>	13.01.2020.
20.	Адалдық және шынайылық	<p>Білімділік: Балаларға шыншылдық адап болу түсінктерін үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Балалар бойына шыншылдық, адалдық қасиеттерін дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Балаларды адалдыққа шыншылдыққа тәрбиелеу.</p>	20.01.2020
21.	Адал болу керек	<p>Білімділік: Балаларға адап болу керек екенін үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Балалар бойында адалдық туралы ой-өрісін көнектүү, сөздік қорын дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Адал болуға, адамгершілікке тәрбиелеу.</p>	27.01.2020
22.	Кімде-кім армен жұмыс жасаса, сол адап.	<p>Білімділік: Балаларды арлы, намысшыл бола білуді үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Адамгершілік қасиеттерін молайту, сөздік қорын дамыту сөздік қорын дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Улкендердің еңбегін бағалауға тәрбиелеу.</p>	03.02.2020
23.	Жомарт болу керек	<p>Білімділік: Адамгершілік қасиеттерін, жомарт болуды үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Жомарттық жасауға жетелеу, мейірімділікке адамгершілікті дамыту.</p>	10.02.2020

		Тәрбиелік: Улкенге көмек беріп, кішіге деген қамқорлыққа тәрбиелеу.	
24.	Жақсылық пен жамандық (ертеғі)	<p>Білімділік: Балаларға ертегіні оқып беріп, ертегі кейіпкерлерінің жағымды жағымсыз қасиеттерін көре білуге үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Тәрбиелік: Балаларды шыншыл болуға, өтірік айтпауға тәрбиелеу.</p>	17.02.2020
25.	Ашқөздік қуаныш емес	<p>Білімділік: Балаларға қайырымдылық, мейірімділік, шыншылдық туралы үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Бойындағы жақсы қасиеттерін дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Шыншылдыққа, адалдыққа тәрбиелеу.</p>	24.02.2020
26.	Сіздің ізгі істеріңіз	<p>Білімділік: Балаларды күнделікті өмірде жақсы қарым-қатынас жасауға үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Айналасына жағымды карым-қатынас жасай білу дағдысын дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Өзара сеніммен түсіністікке тәрбиелеу.</p>	03.03.2020
27.	Өрмекші, құмырска және қарлығаш (Ы. Алтынсарин әңгімесі)	<p>Білімділік: Әңгімені оқып беріп, балаларға еңбек туралы үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Өмірдегі еңбектің маңыздылығы туралы білімдерін дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Бағалай білу, еңбеккор болуға тәрбиелеу.</p>	10.03.2020
28.	Жақсы әдет	<p>Білімділік: Біздер күнделікті жақсы іс әрекетіміз арқылы балалардың түсінігін үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Жақсы, жаман әдеттерді білім арқылы дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Көркем шығармалар арқылы жақсы және жаман іс-әрекеттерді ажыратада білуге тәрбиелеу.</p>	17.03.2020
29.	Ар деген не?	<p>Білімділік: Ар деген түсінікпен таныстыру. Ар-ождан, намыс, ұят, абырай туралы үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Балалардың адалдық пен әділдік, әдептілікпен сырайылық, кішіпейілділік, мейірімділік, ізгілік пен имандылық қасиеттерін дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Балаларға барлық жағдай жасауға, адаптуацияға тәрбиелеу.</p>	24.03.2020
30.	Қазақ елінің еңбек күндері	<p>Білімділік: Балаларды еңбектене білуге үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Ұнтымақ, бірлік, достық қарым – катынас қасиеттерін дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Татулыққа бірлікке бейбітшілікке өмір суруге тәрбиелеу.</p>	31.03.2020
31.	Еңбеккор болу	<p>Білімділік: Балаларды ұйымшылдыққа, еңбекорлыққа үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Еңбекті бағалау, еңбек ету дағдыларын дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Еңбек сүйгіштікке, табандылыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу.</p>	07.04.2020
32.	Мейірімділік менің жүргегімде	<p>Білімділік: Балалардың мейірімділік, адамгершілік құндылықтарын үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Балалардың мейірімділік ұғымы туралы түсініктерін дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Балаларды мейірімділікке өзара жағымды</p>	14.04.2020

		қасиеттерге тәрбиелу.	
33.	Мейірімділік жасауға үйренеміз	<p>Білімділік: Балаларға адамның адамгершілікке, жақсы істер жасауға үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Бала бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Балаларды сүйіспеншілікке, мейірімділікке тәрбиелу.</p>	21.04.2020
34.	Достарымызға көмек береміз	<p>Білімділік: Балалардың бойында «дос», «достық» туралы ұғымды қалыптастырып, бір-біріне қол ұшын беруге үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Балалардың адалдық, достық қасиеттерін дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Достыққа, адалдыққа, мейірімділікке тәрбиелу.</p>	28.04.2020
35.	Қамкорлық жасай білу	<p>Білімділік: Балаларға қайырымдылық, қамкорлық туралы ұғымдарды үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Қоршаған ортаға деген қамкорлыққа дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Жауапкершілік сезіміне тәрбиелу.</p>	05.05.2020
36.	Риясyz достық	<p>Білімділік: Балаларға «риясыз», «адалдық», «достық» ұғымдарын үйрету. Достықтың құндылығын, қажеттілігін, қоғам және отбасылық өмірде достардың керек екендігін үйрету.</p> <p>Дамытушылық: Іс-әрекеттің сараптай алу дағдысын дамыту.</p> <p>Тәрбиелік: Қайырымдылық, рухани-адамгершілік қасиеттерін, өзгеге деген түсіністікті тәрбиелу.</p>	12.05.2020

Барлығы

36